

Έργο συντήρησης και εξωραϊσμού Μνημείων - Ηρώων και Προτομών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Η πομπυκόμεντη ιστορία της πατρίδας μας γράφτηκε, με τις θυσίες και τους ηρωικούς αγώνες των προγόνων μας, στα πεδία των μαχών και μεταφέρθηκε στις νεότερες γενιές, μέσα από τα ιστορικά βιβλία και τις παραδόσεις του λαού μας.

Ο τόπος μας και οι κάτοικοί του πρωταγωνίστησαν σε κάθε εποχή- σε κάθε αγώνα, και στο Πάνθεον των Αθανάτων έχει γραφτεί με ανεξίτηλα γράμματα ατελείωτος αριθμός συμπατριωτών μας, που προσέφεραν το αίμα τους υπέρ βωμών και εσπών.

Τα ονόματα των ηρώων μας και των σημαντικότερων ιστορικών σταθμών (Επανάσταση 1821, Πόλεμος 1897, Βαλκανικοί Πόλεμοι, Πρώτος και Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος, Μικρασιατική Εκστρατεία, Κατοχή και Εθνική Αντίσταση) μνημονεύονται, επίσης, στα ηρώα, στους ανδριάντες και στις προτομές, που έχουν υψωθεί στους ιστορικούς τόπους, στις πηλατείες των πόλεων και των χωριών μας και στα στρατόπεδα των Ενόπλιων Δυνάμεων.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου εορτάζοντας την Επέτειο των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση του 1821 προγραμματίισε και ολοκλήρωσε σημαντικές δράσεις (κινηματογραφικές ταινίες, εκδόσεις, αφιερωματικά μνημεία, εκδηλώσεις, εκθέσεις, ονοματοδοτήσεις κ.α.). Παράλληλα, και σε συνεργασία με τη Διοίκηση Κέντρων (IV Μ. Π.) ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ, προχώρησε στη συντήρηση και τον εξωραϊσμό αρκετών μνημείων, που ο χρόνος είχε ξεθωριάσει τα μάρμαρα, τα γράμματα και τα μηνύματά τους.

Η απόδοση αιώνιας ευγνωμοσύνης και τιμής προς τους ήρωές μας, καθώς και η διατήρηση της ιστορικής μνήμης πρέπει να αποτελεί, για όλους μας, μια οφειλόμενη διαχρονική επιταγή. Γιατί από αυτά θα μας κρίνουν η ιστορία, οι νεκροί μας και οι μελλοντικές γενιές.

Ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου
Παναγιώτης Ε. Νίκας

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Πελοποννήσου, της Διοίκησης Κέντρων (IV Μ.Π.) ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ και του Αναπτυξιακού Οργανισμού "Πάρωνας Α.Ε." με αντικείμενο τη συνεργασία των συμβαλλομένων μερών για τη συντήρηση και εξωραϊσμό μνημείων – ηρώων και προτομών, που παρακολουθούνται από τη Στρατιωτική Υπηρεσία, υπογράφηκε στις 21-07-2021.

Η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης απαρτίστηκε από: την κ. Αθηνά Κόρκα - Κώνστα, Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Κορινθίας, εκπρόσωπο της Περιφέρειας Πελοποννήσου, τον Συνταγματάρχη (ΠΖ) κ. Στέργιο Αναστασιάδη, εκπρόσωπο της ΔΙΚΕ (IV) Μ.Π. και τον κ. Μαρίνη Μπερέτσο, Διευθύνοντα Σύμβουλο, εκπρόσωπο της Πάρωνας Α.Ε. Μαζί τους συνεργάστηκε ο κ. Πέτρος Σαραντάκης, Ειδικός Συνεργάτης της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν το φθινόπωρο του 2022 και ο συνολικός προϋπολογισμός της Προγραμματικής Σύμβασης ανήλθε στο ποσό των 182.438,72€, τα οποία καταβλήθηκαν από την Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Π.Ε. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

Μνημείο «Πεσόντων IV Σ.Π. Ορειβατικού Πυροβολικού κατά τους Πολέμους 1912-1922», Υ.Δ.ΥΠ. Ναυπλίου

- Διαμόρφωση μαρμάρινης βάσης
- Επίστρωση περιβάλλοντος χώρου
- Συντήρηση μαρμάρων και στύλων στήριξης
- Ανανέωση γραμμάτων
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής και εικονοστασίου

Μνημείο «Πεσόντων στους Πολέμους 1897, 1912-13, 1918-22, 1940-41», Υ.Δ.ΥΠ. Ναυπλίου

- Αλλαγή και επίστρωση της εισόδου
- Συντήρηση μαρμάρων και ανανέωση γραμμάτων
- Μεταφορά πυροβόλου στη νέα είσοδο
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής και εικονοστασίου

Μνημείο «Υπέρ Πίστεως και Πατρίδος Πεσόντων Αξιωματικών και Οπλιτών Μηχανικού», Υ.Δ.ΥΠ. Ναυπλίου

- Εγκατάσταση φωτισμού
- Συντήρηση μαρμάρων και ανανέωση γραμμάτων
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής και εικονοστασίου

Π.Ε. ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ηρώον Γράνας, Μαντινεία

- Διάνοιξη νέας εισόδου στη βόρεια πλευρά
- Τοποθέτηση νέας μαρμάρινης επένδυσης
- Αντικατάσταση στύλων στήριξης και αλυσίδων
- Τοποθέτηση επτά διακοσμητικών σφαιρών
- Συντήρηση κιγκλιδωμάτων περιφραξης
- Εγκατάσταση φωτισμού με ηλιακό πάνελ
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής και εικονοστασίου
- Φύτευση δαφνών στον περιβάλλοντα χώρο

Ηρώον Πεσόντων 1 Ιου Σ.Π., Τρίπολη

- Καθαρισμός του Ηρώου και της προτομής του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη
- Συντήρηση μαρμάρων και ανανέωση επιγραφών

Μνημείο «Κατοχής», Τρίπολη

- Τοποθέτηση τριών ιστών σημαίας
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής

Π.Ε. ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Μνημείο στις Βίγλες, Μεγαλόπολη

- Αντικατάσταση σπασμένων πλακών στην είσοδο και τον περιβάλλοντα χώρο
- Εγκατάσταση δύο φωτιστικών με ηλιακό πάνελ
- Ελαιοχρωματισμός σταυρού
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής

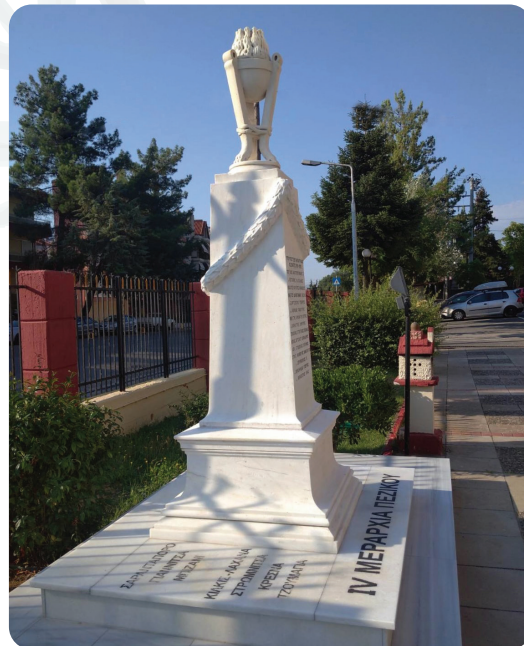
Μνημείο «Πεσόντων Αρκάδων Πολεμικών Επιχειρήσεων 1940-41», Τρίπολη

- Καθαρισμός των ορειχάλκινων πλακών, με τα ονόματα των πεσόντων
- Ελαιοχρωματισμός τριών ιστών σημαίας

Μνημείο Διοίκησης Κέντρων (IV Μ.Π.) ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ, Τρίπολη

- Διαμόρφωση βάσης μνημείου
- Προσθήκη μαρμαρινής αφιερωματικής επιγραφής

Π.Ε. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Ανδριάντας Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, Δερβενάκια

- Αναδιαμόρφωση της θεμελίωσης και μαρμάρινη επένδυση της βάσης του ανδριάντα
- Αποκατάσταση των διαβρωμένων μαρμάρων
- Συντήρηση και καθαρισμός του ανδριάντα
- Αποκατάσταση της φθαρμένης πλακόστρωσης του δαπέδου
- Επισκευή της τοικοποιίας περιμετρικά του μνημείου
- Τοποθέτηση μαρμάρινων στύλων στήριξης με ανοξείδωτη αλυσίδα
- Τοποθέτηση μαρμάρινων επιγραφών στη βάση του ανδριάντα
- Τοποθέτηση τριών ιστών σημαίας
- Νέα εγκατάσταση και επισκευή φωτισμού
- Ανάπλαση, πλακόστρωση, ασφαλτόστρωση και τοποθέτηση μαρμάρινης αφιερωματικής επιγραφής στο χώρο προ του μνημείου

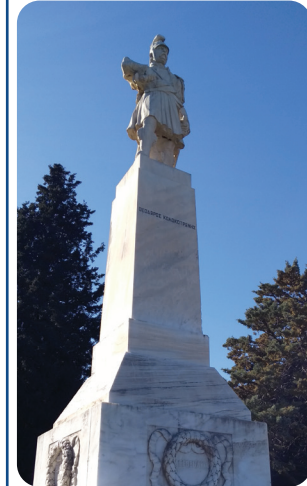

Μνημείο «Συντάγματος Μηχανικού», Σχολή Μηχανικού, Λουτράκι

- Αντικατάσταση σπασμένων μαρμάρων
- Συντήρηση μνημείου
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής

Ο ανδριάντας πριν τις εργασίες

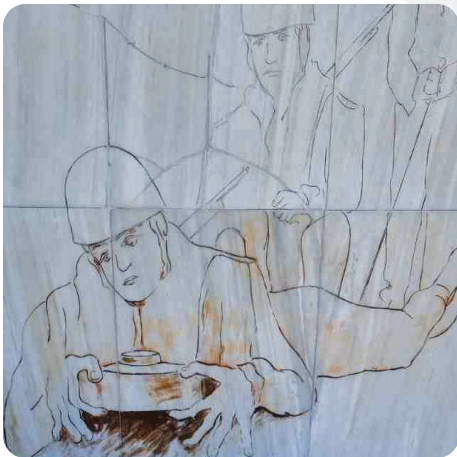
Π.Ε. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Μνημείο «Πεσόντων Βαλκανικών Πολέμων και Μικρασιατικής Καταστροφής», Σχολή Μηχανικού, Λουτράκι

- Αντικατάσταση σπασμένων μαρμάρων
- Συντήρηση μνημείου
- Τοποθέτηση τριών ιστών σημαίας
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής

Μνημείο «Ναρκαλιευτή», Σχολή Μηχανικού, Λουτράκι

- Συντήρηση μνημείου και αντικατάσταση σπασμένων τμημάτων
- Εγκατάσταση φωτισμού
- Τοποθέτηση τριών ιστών σημαίας
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής και εικονοστασίου

Ηρώον Σχολής Μηχανικού, Λουτράκι

- Αντικατάσταση σπασμένων μαρμάρων
- Συντήρηση μνημείου
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής και εικονοστασίου

Π.Ε. ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Μνημείο «Στραιώτη Κωνσταντάκου Παναγιώτη», Κ.Ε.Ε.Μ. Σπάρτης

- Επανατοποθέτηση αποκολλημένων πλακών
- Τοποθέτηση μπρούτζινου καντηλιού
- Εγκατάσταση φωτιστικού με ηλιακό πάνελ
- Τοποθέτηση αλυσίδας, περιμετρικά του μνημείου

Μνημείο «Οπλιτών Κ.Ε.Ε.Μ.», Καραβάς Σπάρτης

- Τοποθέτηση τριών ιστών σημαίας
- Συντήρηση και καθαρισμός του δαπέδου

Μνημείο «Επίλαρχου Τηλέμαχου Βρεττάκου», Κ.Ε.Ε.Μ. Σπάρτης

- Συντήρηση του μνημείου
- Επανατοποθέτηση αποκολλημένων πλακών
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής και μπρούτζινου καντηλιού

Π.Ε. ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Μνημείο «Ταγματάρχη (ΠΖ) Παναγιώτη Μαντούβαλου», Κ.Ε.Ε.Μ./2Τ (Γύθειο)

- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής

Προτομή «Συνταγματάρχη (ΠΖ) Κωνσταντίνου Λαβάκη», Κ.Ε.Ε.Μ. Σπάρτης

- Συντήρηση και καθαρισμός μαρμάρινων δαπέδων
- Συντήρηση της προτομής
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής και μπρούτζινου καντηλιού

Μνημείο «Πεσόντων Ηρώων του Σ.Ε.Μ. 1940-49», Κ.Ε.Ε.Μ. Σπάρτης

- Συντήρηση και καθαρισμός του μνημείου
- Επανατοποθέτηση αποκολλημένων πλακών
- Συντήρηση μαρμάρινων δαπέδων και στύλων στήριξης
- Ανανέωση των γραμμάτων
- Εγκατάσταση φωτισμού
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής και μπρούτζινου καντηλιού

Ανδριάντας Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, Κ.Ε.Ε.Μ. Σπάρτης

- Διαμόρφωση και συντήρηση της περίφραξης
- Καθαρισμός πλακών
- Επαναχρωματισμός της πλακόστρωσης του διαδρόμου
- Τοποθέτηση ανάγλυφου βυζαντινού δικέφαλου αετού
- Εγκατάσταση φωτισμού
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής και μπρούτζινου καντηλιού

Π.Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Ηρώων «Πεσόντων 9ου Σ.Π. Γιαννιτιά»,
77 Μ.Ε. Καλαμάτας

- Συντήρηση των μαρμάρων και των επιγραφών
- Τοποθέτηση αφιερωματικών επιγραφών και εικονοστασίου

Προτομή Παπαφλέσσα,
77 Μ.Ε. Καλαμάτας

- Συντήρηση και καθαρισμός της προτομής

Τάφοι οπλιτών, Κοιμητήριο Καλαμάτας

- Συντήρηση έξι τάφων και των επιγραφών τους
- Τοποθέτηση πόρτας εισόδου
- Επισκευή κιγκλιδωμάτων περίξ των τάφων
- Επισκευή υφιστάμενων ιστών σημαίας

Εργασίες συντήρησης και εξωραϊσμού πραγματοποιήθηκαν και στα μνημεία:

Ανδριάντας Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, Ραμοβούνι Μεσσηνίας

- Καθαρισμός του ανδριάντα και των μαρμάρων του βάθρου
- Τοποθέτηση μαρμάρων στη βάση του μνημείου και ανανέωση γραμμάτων
- Αντικατάσταση μαρμαρίνων πλακών εισόδου
- Επισκευή και αντικατάσταση κιγκλιδωμάτων
- Εγκατάσταση φωτισμού
- Αντικατάσταση ξύλινων κάδων απορριμμάτων
- Εγκατάσταση νέου συστήματος συναγερμού
- Τοποθέτηση δύο ιστών σημαίας
- Τοποθέτηση αφιερωματικής επιγραφής

Ηρώον, Κλήμα Μεσσηνίας

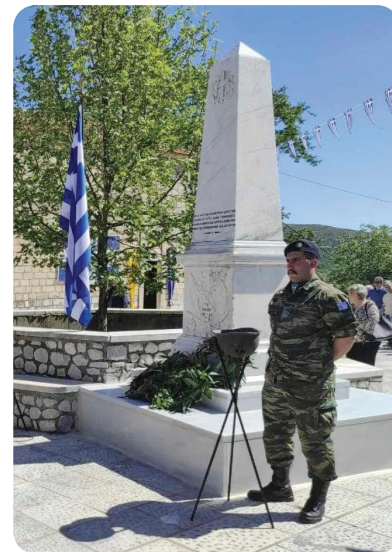
Πριν τον καθαρισμό

- Καθαρισμός του Ηρώου

Ηρώον, Δολιανά Αρκαδίας

- Αναδιαμόρφωση της θεμελίωσης και αποκατάσταση της κλίσης από την αρχική του θέση
- Αντικατάσταση σπασμένων μαρμάρων
- Συντήρηση, καθαρισμός και ανανέωση γραμμάτων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πάρονας α.ε.
Αναπτυξιακός Οργανισμός Ο.Τ.Α.